

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **K. V.**, narozená X
bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Radimem Hanákem, Ph.D.
sídlem Pujmanové 882/25, 140 00 Praha 4

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 4. 10. 2024 do datové schránky soudu domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 23. 2. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

„zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod, neboť žalobkyně získala v rozhodném období od 12. 6. 2013 do 11. 6. 2023 pouze 3 roky a 61 dnů pojištění.

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že její pracovní schopnost poklesla o 40 % z důvodu onemocnění „částečně kompenzované epilepsie“. Toto zdravotní postižení odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole VI, položce 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). O vzniku invalidity žalobkyně bylo rozhodnuto k 4. 5. 2023 (dnem neurologického vyšetření, kdy došlo k objektivizaci tíže funkčního postižení ošetřujícím lékařem a dnem, kdy lze stav považovat na zavedené terapii za stabilizovaný), proto bylo nutné u žalobkyně posuzovat potřebnou dobu pojištění před vznikem invalidity dle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění. Dle tohoto ustanovení musí osoba pro nabytí práva na výplatu invalidního důchodu získat potřebnou dobu pojištění v délce pěti let z posledních deseti let před vznikem invalidity. U žalobkyně je však z tohoto časového rámce naplněna doba pojištění tří let a sto dnů. Žalobkyni tak nevznikl nárok na invalidní důchod, přestože došlo k poklesu pracovní schopnosti.
3. Žalobkyně rozporuje zejména určení data vzniku invalidity. Nezákonné určení vzniku invalidity má pro žalobkyni za následek nepřiznání nároku na invalidní důchod. Vznik invalidity je dán poklesem pracovní schopnosti přesahující 35 %, vznik invalidity ale nijak definován není. Vznik invalidity je jako rozhodná skutečnost pouze konstatován. Žalobkyně se dovolávala interního předpisu České správy sociálního zabezpečení a uvedla, že judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) již v minulosti konstatovala, že jsou pro správní orgány závazné a definují správní praxi ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jejich nedodržení ústí v nezákonnost výsledného rozhodnutí nebo jiného postupu. Z metodického pokynu vyplývá, že závěr o datu vzniku invalidity je zcela stěžejním údajem, který je součástí přezkumu zdravotního stavu žadatele o invalidní důchod. Vznik invalidity tak musí být stanoven zcela přezkoumatelným způsobem. Avšak závěry žalované ohledně určení data invalidity jsou nejen neúplné a nepřesvědčivé, ale i nepřezkoumatelné a v rozporu s interním pokynem, ale i samotnou logikou.
4. Pokud žalovaná konstatuje den vzniku invalidity dle toho, kdy došlo tzv. k objektivizaci funkčního postižení, je potřeba tento pojem vysvětlit pro běžného adresáta. Dle žalované je jím situace, kdy její zdravotní postižení dospělo do stavu, který je hodnocen jako relevantní dle klasifikace provedené v rámci vyhlášky a ohodnocenou mírou poklesu zdravotní způsobilosti o 40 %. Takový postup ale dle žalobkyně postrádá logiku, jelikož tím ignoruje veškeré zdravotní komplikace, které se vyskytly v rámci jiných, byť souvisejících zdravotních komplikací. Není pochyb, že tyto předchozí zdravotní komplikace, které navíc vykazují přímou kontinuitu se současným zdravotním postižením žalobkyně, nemohou být v rámci posouzení otázky invalidity opomenuty. Žalovaná svým rozhodnutím fakticky konstatovala, že ke zdravotním komplikacím žalobkyně nebude nijak přihlížet, což je nepřezkoumatelný přístup a zároveň jde o přístup nespravedlivý ve vztahu ke stanovení data vzniku invalidity. Z podkladů, které žalobkyně založila do správního spisu, vyplývá, že má negativní zdravotní stav dlouhodobě, v podstatě celý život. I žalovaná konstatovala, že již k roku 1996 se datuje první pozitivní nález psychiatrického spektra.
5. Žalobkyně namítá, že posudek o invaliditě ani napadené rozhodnutí nezohledňuje anamnézu žalobkyně. Den, kdy je zdravotní stav žalobkyně stabilizovaný, sice může být označen za Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

den, kdy léčba docílila určitého úspěchu, naprosto však absentuje jakákoli logika, proč by takový den měl být označen za den vzniku invalidity. Naopak z logiky věci vyplývá, pokud určitý den nastala stabilizace zdravotního stavu, pak před tímto datem je zdravotní stav posuzované osoby zhoršený. Pokud je přitom tento zdravotní stav posuzované osoby horší než po stabilizaci, pak tím spíše nelze toto časové období nezohlednit jako období, v němž trvá pokles pracovní schopnosti.

6. Žalobkyně uvádí, že její negativní zdravotní stav trvá již od dětství, tedy započal dříve, než dosáhla věku 20 let, a tedy dle znění § 40 zákona o důchodovém pojištění by potřebné doby pojištění dozajista dosáhla.
7. V případě, že by se posudková komise s tezí, že invalidita žalobkyně vznikla již v dětství, a jedná se tak o invaliditu z mládí, neztotožnila, pak je žalobkyně přesvědčena o tom, že je nutno zhodnotit, že nejpozději její invalidita vznikla k září 2015, a to na základě zprávy z 16. 9. 2015, která potvrzuje aktuální zdravotní stav tedy pseudoabsenční záchvaty. Žalobkyně odkazuje i na dokumentaci z let 1995 až 1997, ze které lze seznat, že v důsledku psychiatrických problémů měla problémy se samotnou existencí a sociální adaptací, pro tyto potíže nebyla schopna řádně vystudovat byť jen základní školu, a následně nebyla schopna řádně pracovat. V kontextu těchto skutečností je pro žalobkyni neakceptovatelné, aby jako datum vzniku invalidity bylo bráno datum jednoho izolovaného vyšetření v květnu 2023.
8. Žalobkyně považuje za nesprávnou i vlastní hodnotu poklesu pracovní schopnosti, avšak z důvodu nedosažení potřebné doby pojištění nepovažuje za hospodárné proti této otázce brojit již nyní v žalobě.
9. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
10. K jednání, jež byl soud povinen nařít, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v Praze, se účastníci po řádném předvolání nedostavili. Žalovaná se řádně omluvila, odročení nežádala. Žalobkyně v žalobě avizovala doplnění zdravotnické dokumentace na flash disk, avšak tento flashdisk ani po výzvě soudu (č. 1. 25 soudního spisu) nedoložila. Nad rámec správního spisu tak soud neměl k dispozici od žalobkyně žádné lékařské zprávy, kterými by bylo možné provést dokazování.
11. Soud neprováděl žalobkyni v žalobě navrhovaný důkaz metodickým pokynem žalované, neboť to bylo pro posouzení věci nadbytečné – pro absenci lékařských zpráv neměl soud k dispozici podklady, na jejichž základě by bylo možné zpochybnit datum vzniku invalidity.
12. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne 27. 6. 2025 žádost o invalidní důchod.
13. V posudku o invaliditě ze dne 11. 1. 2024, č. j. LPS/2023/2983-PYKL_CSSZ, vypracovaném posudkovým lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu (dále „IPZS“) dospěl posudkový lékař k závěru, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky dále neměnila. Datum vzniku invalidity určil k 12.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

6. 2023.

14. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím ze dne 23. 2. 2024 zamítla žádost žalobkyně s tím, že podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění nespĺňuje podmínky pro nárok na invalidní důchod, protože splnila dobu pojištění pouze v délce 3 roky a 61 dní, ačkoli potřebuje vykazovat dobu pojištění nejméně 5 let.
15. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, ve kterých rozporovala stanovení data invalidity (dne 12. 6. 2023). Dále uvedla, že byla v posudku opomenuta diagnóza a léčba epilepsie. Žalobkyně poukázala na to, že v roce 1993 prodělala silné horečnaté onemocnění, při kterém jí byl podán lék Rulid 150, na který měla silnou alergickou reakci, která nebyla ihned rozpoznána, a potíže se zhoršovaly. Žalobkyně uvedla, že má za to, že nárok na invalidní důchod vznikl prvním psychiatrickým, popřípadě neurologickým vyšetřením v roce 1996 a následným kontinuálním snížením společenského uplatnění až do podání žádosti o invalidní důchod dne 27. 6. 2023. Žalobkyně má za to, že toto adekvátně doložila kompletní lékařskou dokumentací od roku 1989.
16. V námitkovém řízení zpracoval dne 14. 5. 2024 posudkový lékař IPZS posudek o invaliditě na základě shodných podkladů jako lékařka v prvostupňovém řízení. Dále uvedl, že byl k námitkám doložen flash disk, který ale nemohl být využit kvůli zákazu vkládání cizích nosičů do PC. Posudkový lékař dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je absence trvalé několik vteřin, měnlivé denní frekvence, tedy zdravotní postižení, jehož funkční dopad je srovnatelný s posudkovými kritérii uvedenými v kapitole VI, položce 4b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity dále neměnila. Vznik lze podle posudkového lékaře spolehlivě stanovit dnem neurologického vyšetření 4. 5. 2023, tedy dnem, kdy lze stav považovat za zavedené terapie za stabilizovaný. Posudkový lékař k námitkám žalobkyně uvedl, že žalobkyně měla od dětství epileptické záchvaty (první ve 3 letech věku), na zavedené terapie byl stav kompenzovaný. Žalobkyně pro opoždění vývoje navštěvovala speciální školu. V důsledku užívání alkoholu a drog došlo v mládí k dekompenzaci epilepsie. Epileptické záchvaty skončily současně s léčbou závislosti na drogách a alkoholu v 17 letech. Od 19 let byla žalobkyně bez antiepileptické medikace. V mezidobí se vyučila chovatelkou koní. Stav žalobkyně neodpovídal invaliditě. Později se žalobkyně rekvalifikovala na sanitárku, pracovala v nemocnici do roku 2017, od té doby nikde nepracuje. Dle aktuálních nálezů je v péči psychiatra od října 2021, od srpna 2022 je i v péči neurologa pro zhoršení neurologické symptomatiky. Na zavedené léčbě považuje posudkový lékař stav žalobkyně za uspokojivý. Posudkový lékař nehodnotil stav jako středně těžkou depresi jako posudkový lékař v prvostupňovém řízení, neboť ta je v psychiatrickém nálezu uvedena spíše anamnesticky, aktuální objektivní psychiatrický nález s diagnózou středně těžká deprese nekoreluje.
17. Na základě tohoto posudku žalovaná rozhodnutím ze dne 2. 8. 2024, č. j. X, které bylo žalobkyni doručeno dne 9. 8. 2024, námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že je žalobkyně sice podle posudku posudkového lékaře invalidní v prvním stupni invalidity (od 12. 6. 2023), avšak nezískala potřebnou dobu pojištění.
18. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

19. Soud s ohledem na zpochybnění správného posouzení zdravotního stavu žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 20. 8. 2025. Žalobkyně byla jednání posudkové komise přítomna a byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných a dostupných lékařských zpráv uzavřela, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stabilizovaného zdravotního stavu žalobkyně je porucha osobnosti a úzkostně depresivní porucha se středně těžkými depresivními epizodami na léčbě se značně sníženou úrovní sociálního fungování, omezením některých denních aktivit, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Žalobkyně má stavy s podstatným narušením pracovního a společenského fungování. Vzhledem k dalším onemocněním komise zvolila celkový pokles míry pracovní schopnosti 45 % (rozpětí 30 – 45 %). Posudková komise uvedla, že maximalisticky přihlédla ke ztíženému pracovnímu zařazení a uplatnění žalobkyně při velmi omezených pracovních návycích a navýšila pokles míry pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity o dalších 10 %. Celkově tak činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 55 %. Posudková komise uvedla, že neurčila jako rozhodující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně epilepsii podle kapitoly VI, položky 4c (ani položky 4b), neboť lékařská zpráva prokázala pouze podezření na epilepsii, nebylo prokázáno ani lehké organické postižení mozku provedenými funkčními a zobrazovacími metodami, nebyl prokázán žádný neurologický deficit. Posudková komise také neposoudila jako rozhodující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně poruchu osobnosti podle kapitoly V, položky 7c s poklesem míry pracovní schopnosti 70 %, jelikož toto zdravotní postižení neodpovídalo stavu žalobkyně. Posudková komise uvedla, že nešlo o stavy s psychopatologickými projevy blízcími se jiným závažným duševním onemocněním, jako například schizofrenii, schizotypní poruše nebo nezvladatelnému primitivnímu, pudovému jednání. Nešlo o stavy nutně vyžadující ústní péči. Datum vzniku invalidity stanovila dnem psychiatrické lékařské zprávy MUDr. A. H. ze dne 25. 10. 2021. Podle posudkové komise nelze přítomnost psychiatrického onemocnění a závažnost obtíží na úrovni odpovídající některému ze stupňů invalidity stanovit před tímto datem. Žalobkyně byla od prvního kontaktu s psychiatrií v roce 2007 dočasně se závislostním chováním, opakovaně, řadu let bez psychiatrického sledování, bez psychiatrické léčby. Podle posudkové komise se nejednalo o tzv. invaliditu z mládí podle § 42 zákona o důchodovém pojištění, neboť žalobkyně studovala a pracovala. Nebyla invalidní ve třetím stupni invalidity, měla pokles míry pracovní schopnosti menší než 70 % se zbytkovým pracovním potenciálem. Žalobkyně disponovala vždy pracovním potenciálem, který mohl být využitý pro soustavnou přípravu na budoucí povolání studium na střední škole nebo k teoretické a praktické přípravě na zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osob se zdravotním postižením mohla být uchazečem úřadu práce. Podle posudkové komise mohla žalobkyně nadále vykonávat v omezeném rozsahu zaměstnání dle rekvalifikace nebo vykonávat jinou, fyzicky a mentálně nenáročnou práci. Mohla rovněž pracovat v chráněném prostředí.
20. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

21. Podle § 40 odst. 1 činí potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku a) do 20 let méně než 1 rok, b) od 20 do 22 let jeden rok, c) od 22 let do 24 let dva roky, d) od 24 let do 26 let tři roky, e) od 26 let do 28 let čtyři roky a d) nad 28 let pět roků.
22. Podle § 42 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá).
23. Námitky uplatněné žalobkyní spočívaly zejména ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby (zejména ohledně stanovení vzniku data invalidity). Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou, soud si tedy o ní nemůže učinit úsudek sám a zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 organizačního zákona zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány MPSV. Tento posudek soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, a ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20)
24. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, soud má za to, že byl přesvědčivě prokázán a dostatečně vyhodnocen v návaznosti na shromážděné lékařské nálezy. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném § 16b organizačního zákona, neboť v komisi vedle posudkové lékařky byla další odborná lékařka, a to z oboru psychiatrie. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky o posuzování invalidity na základě zdravotní dokumentace žalobkyně. Posudková komise se od posudkových lékařů IPZS odlišila prakticky ve všech podstatných částech hodnocení, avšak své závěry přesvědčivě odůvodnila. Odlišila se tedy ve stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, v konstatované míře poklesu pracovní schopnosti, v hodnocení splnění důvodů pro navýšení zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity a konečně se odlišila i ve stanovení data vzniku invalidity.
25. Posudková komise spatřovala rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v poruše osobnosti a úzkostně depresivní poruše se středně těžkými depresivními epizodami na léčbě se značně sníženou úrovní sociálního fungování, omezením

některých denních aktivit podle kapitoly V, položky 7b vyhlášky o posuzování invalidity, pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 45 % (z rozpětí 30-45 %). Tuto hodnotu navýšila ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity o dalších 10 % z důvodu ztíženého pracovního zařazení a uplatnění žalobkyně při velmi omezených pracovních návycích. Datum vzniku invalidity stanovila dnem psychiatrické lékařské zprávy MDUR. A. H. ze dne 25. 10. 2021, přičemž uvedla, že před tímto datem nelze určit datum vzniku invalidity žalobkyně, neboť sice byla žalobkyně od prvního kontaktu s psychiatrem již v roce 2007, avšak jednalo se o dočasné závislostní chování a řadu let byla bez psychiatrického sledování a psychiatrické léčby.

26. Posudková komise přitom náležitě vysvětlila, proč nehodnotila shodně s posudkovými lékaři IPZS. Podle posudkové komise nebyla splněna kritéria žalobkyně pro položku vymezenou podle kapitoly VI, položky 4c (ani položky 4b); lékařské zprávy dokládaly u žalobkyně toliko podezření na epilepsii, nebylo ovšem prokázáno ani lehké organické postižení mozku, nebyl prokázán žádný neurologický deficit. Oproti posudkovému lékaři, který hodnotil v prvním stupni podle kapitoly V, položky 4c vyhlášky o posuzování invalidity, je patrné, že posudková komise shledala vyšší závažnost obtíží žalobkyně dle této kapitoly, tedy hodnotila ve prospěch žalobkyně. Posudková komise stanovila oproti posudkovým lékařům dřívější datum vzniku invalidity, nicméně uvedla přesvědčivé důvody, pro které nemohla posunout datum vzniku invalidity ještě i před 25. 10. 2021 – žalobkyně totiž nedoložila, že by u ní v dřívější době probíhala psychiatrická léčba. Ačkoli žalobkyně v žalobě avizovala, že doloží lékařské zprávy z 90. let, které měly dokládat její dřívější zdravotní potíže, tak soudu tyto lékařské zprávy (ani lékařskou zprávu z roku 2015) nedoložila, a nedoložila je ani přes výzvu soudu posudkové komisi, která je odborně způsobilá k tomu, aby je zhodnotila.
27. Soud si je vědom, že určení dne vzniku invalidity v návaznosti na diagnózu u plíživého a vyvíjejícího se onemocnění je složité a závisí toliko na odborném lékařském posouzení a nemůže jej učinit správní orgán sám bez podpory posudkového orgánu, či v řízení o žalobě sám soud. Nicméně důkazní břemeno leží na žalobkyni. Bylo na žalobkyni, aby soudu doložila lékařské zprávy, z nichž dovozovala, že ke vzniku invalidity došlo dříve, než stanovili posudkoví lékaři IPZS nebo posudková komise. Avšak žalobkyně neuvedla ani konkrétní lékaře a instituce, u nichž se měla léčit. Soudu tak i fakticky znemožnila si příslušnou lékařskou dokumentaci opatřit, byť by tak činil nadstandardně. Soud opakuje, že důkazní břemeno tíží žalobkyni.
28. Za daného skutkového stavu tedy žalobkyně nezpochybnila závěry posudkové komise ať už ve vztahu k určení data vzniku invalidity nebo k určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudková komise vysvětlila, proč nemůže stanovit dřívější datum vzniku invalidity (chybí lékařské záznamy z dřívější doby, které by svědčily o psychiatrické léčbě), zároveň posudková komise uvedla, že lékařské zprávy nepotvrzují diagnózu epilepsie, obsahují toliko podezření na toto onemocnění. Posudková komise vysvětlila, že provedené funkční a zobrazovací metody neprokázaly neurologický deficit žalobkyně, nebylo prokázáno ani lehké organické postižení mozku. Posudková komise zhodnotila, že intenzita zdravotních potíží žalobkyně odpovídá druhému stupni invalidity. Avšak ze správního spisu je zřejmé, že žalobkyně nesplnila podmínku pro výplatu invalidního důchodu pro druhý stupeň invalidity, neboť nesplnila potřebnou dobu pojištění, která činí v jejím případě 5 let. Žalobkyně získala pouze 3 roky a 100 dní pojištění. Zároveň z žádného podkladu, který je založen ve správním spise nevyplývá, že by byly u žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

splněny podmínky podle § 42 zákona o důchodovém pojištění, tedy že by u ní byla dána tzv. „invalidita z mládí“. Žalobkyni nebyl ani nyní konstatován třetí stupeň invalidity. I přes prokázání odlišného stupně invalidity a odlišného data vzniku invalidity soud napadené rozhodnutí nezrušil, neboť dospěl k závěru, že by šlo o pouhý formalismus. Žalobkyně nedosáhla potřebné doby pojištění ani při zohlednění dřívějšího stanovení data vzniku invalidity. Pokud by soud napadené rozhodnutí zrušil, žalovaná by nemohla jinak, než opět žádost žalobkyně zamítnout.

29. Soud doplňuje, že v tomto řízení toliko přezkoumává, zda žalovaná správně zjistila skutkový stav (případně zda byla dodržena příslušná procesní pravidla), avšak není oprávněn dle svého uvážení určit, že by měl být žalobkyni vyplácen invalidní důchod. Byť lze ze zjištěného skutkového stavu dospět k závěru, že žalobkyně čelí řadě závažných zdravotních problémů, tak je soud vázán zákonem, který stanoví současně podmínku, že invalidní důchod může být vyplácen pouze tehdy, pokud žadatel o tento důchod splňuje i potřebné doby pojištění (nebo pokud splňuje výjimku z tohoto pravidla v případě tzv. „invalidity z mládí“). Není na volné úvaze soudu, či na jeho přesvědčení, zda by považoval za spravedlivé, aby byl žalobkyni vyplácen invalidní důchod, ale musí rozhodovat podle zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

30. S ohledem na shora uvedené závěry soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo v souladu se zákonem, jelikož žalobkyně nesplňovala podmínky stanovené právními předpisy pro přiznání nároku na invalidní důchod, konkrétně podle § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, neboť nesplňovala dobu pojištění pěti let. Žalovaná postupovala správně, když žádost žalobkyně o invalidní důchod zamítla. Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
31. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalovaná pak nemá v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení nárok. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. září 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.